

CPMU News

Customs Policy Monitoring Unit

สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร

ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์

Performance
Measurement
Mechanism

การส่งเสริมมาตรฐานการวัดผลสัมฤทธิ์ของศุลกากรโดย WCO

คำแนะนำด้านการออกแบบตัวชี้วัดหลัก (KPI) การเก็บข้อมูล
และการนำเสนอผลสัมฤทธิ์

© Freepik

สวัสดิ์ค๊ะ ท่านผู้อ่าน

ในปัจจุบัน องค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization: WCO) ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการวัดผลสัมฤทธิ์องค์กรเพิ่มมากขึ้นในเวทีระดับต่าง ๆ โดยได้เปิดโครงการวัดผลสัมฤทธิ์ของ WCO (Performance Measurement Mechanism: PMM) มาเพื่อให้คำแนะนำแก่ประเทศสมาชิกในการสร้างมาตรฐานการวัดผลสัมฤทธิ์ของศุลกากรขึ้นในระดับสากล และช่วยให้ศุลกากรในประเทศต่าง ๆ มีการพัฒนาผลลัพธ์ที่คาดหวังและตัวชี้วัดคุณภาพขององค์กรไปในทิศทางเดียวกัน

ทั้งนี้ หน่วยงานศุลกากรทั่วโลกต่างมีระบบการวัดผลสัมฤทธิ์ที่สอดคล้องกับแนวทางในระดับชาติและบริบทเฉพาะของหน่วยงานนั้น ๆ โครงการ PMM จึงเป็นโครงการที่เปิดให้เข้าร่วมตามความสมัครใจ และมีการให้คำแนะนำซึ่งสามารถนำไปปรับใช้เข้ากับระบบการวัดผลสัมฤทธิ์ที่หน่วยงานศุลกากรใช้อยู่เดิมได้ จึงถือเป็นโอกาสให้หน่วยงานของกรมศุลกากรที่เกี่ยวข้อง เช่น กองยุทธศาสตร์และแผนงาน (กยพ.) กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพบ.) กลุ่มตรวจสอบภายใน (กตบ.) และศูนย์ประมวลข้อมูลการข่าวทางศุลกากร (Customs Intelligence Center: CIC) เป็นต้น ให้การทบทวนและขยายความร่วมมือกับภาคธุรกิจเพื่อพัฒนาให้ระบบวัดผลสัมฤทธิ์สะท้อนผลการดำเนินงานได้อย่างแม่นยำ และสามารถแนะนำแนวทางเพื่อพัฒนาองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อทุกภาคส่วน

ในการนี้ ขอแนะนำเนื้อหาบางส่วนจากหนังสือคู่มือการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานศุลกากร (WCO Handbook on Performance Measurement) ที่ WCO เผยแพร่เมื่อเดือนเมษายน 2567 (2024) เพื่อเตรียมความพร้อมให้ประเทศสมาชิกเข้าร่วมโครงการ PMM ทั้งในด้านการออกแบบตัวชี้วัดประสิทธิภาพหลัก (Key Performance Indicator: KPI) การเก็บข้อมูล การนำเสนอผลสัมฤทธิ์ และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาระบบวัดผลสัมฤทธิ์ของศุลกากรโดยหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อภาคส่วนที่เกี่ยวข้องไม่มากนักน้อย

บราลี รัตนปิณฑะ

Customs Policy Monitoring Unit

บรรณาธิการที่ปรึกษา

นางสาวบราลี รัตนปิณฑะ
อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร)

นายภัสสรศรีรัฐ นิลพันธ์
อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร)

นางสาวณัฐพร โพธิ์ยอด
เลขานุการเอก (ฝ่ายศุลกากร)

กองบรรณาธิการ

นายกรวัธ ทองอินทิ
เจ้าหน้าที่โครงการ Customs Policy
Monitoring Unit

จัดทำโดย

สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร
ประจำสถานเอกอัครราชทูต
ณ กรุงบรัสเซลส์

Office of Customs Affairs
Royal Thai Embassy, Brussels

Drève du Rembucher 89
1170 Brussels, Belgium
Tel. +32 2 660 5759
Email: thaicustoms@thaicustoms.be

ท่านผู้อ่านสามารถติดตาม
CPMU News ฉบับอื่น ๆ ได้ที่
<http://brussels.customs.go.th>
หัวข้อ: CPMU News

สารบัญ

01

บทความประจำเดือน

การส่งเสริมมาตรฐานการวัดผลสัมฤทธิ์ ของศุลกากรโดยองค์การศุลกากรโลก	1
การวัดผลสัมฤทธิ์ขององค์กร	4
การออกแบบตัวชี้วัดประสิทธิภาพหลัก (KPI)	9
การเก็บข้อมูลและการนำเสนอผลสัมฤทธิ์	14
ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาระบบวัดผลสัมฤทธิ์ ของศุลกากร	18

02

รายงานความเคลื่อนไหว

ศุลกากรเบลเยียมจัดหาเครื่อง X-ray แบบเคลื่อนที่ได้ (Mobile X-Ray Scanner) เพิ่มอีก 9 เครื่อง เพิ่มประสิทธิภาพการตรวจยึดสารเสพติดทั่วประเทศ	21
เลขาธิการ WCO ขอความเชื่อมั่นต่อศุลกากร ในการประชุมผู้นำกลุ่มประเทศ G7	22
โครงการ Import Control System 2 (ICS2) ระยะที่ 3 เริ่มเปิดให้บริการแล้ว สำหรับการขนส่งทางทะเล และทางน้ำในแผ่นดิน	24
ศุลกากรและตำรวจนิวซีแลนด์หลายโรงงานบุหรี่ยึดกฎหมาย จากการสืบสวนคดีลักขโมยกล่องสินค้าที่รอการตรวจสอบ 25	

03

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

กิจกรรมจิตอาสาเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี 3 มิถุนายน 2567	26
การประชุมคณะกรรมการบริหารทีมประเทศไทย ประจำกรุงบรัสเซลส์ ครั้งที่ 4/2567	27
การเข้าพบหารือกับผู้บริหาร บริษัทเจริญโภคภัณฑ์อาหารยุโรป (CPF Europe)	28
อธิบดีกรมศุลกากร ตรวจเยี่ยม สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์	29

การส่งเสริมมาตรฐานการวัดผลสัมฤทธิ์ ของบุคลากรโดยองค์การบุคลากรโลก

การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของทุกองค์กร เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่จะประเมินว่าวิธีการดำเนินงาน งบประมาณและทรัพยากรที่องค์กรได้จัดสรรไว้สำหรับการทำงานด้านต่าง ๆ ว่าจะมีความเหมาะสมคุ้มค่าหรือไม่ ซึ่งหน่วยงานบุคลากรก็เป็นหนึ่งในหน่วยงานที่ต้องวัดผลสัมฤทธิ์อยู่เสมอ ทั้งในแง่ของภารกิจทางบุคลากรในการควบคุมสินค้าและผู้เดินทางข้ามแดน การจัดเก็บรายได้ การป้องกันและปราบปราม รวมไปถึงแง่การบริหารนโยบายและภารกิจสนับสนุนอื่น ๆ เช่น การปฏิรูปโครงสร้างองค์กร การพัฒนาระบบดิจิทัล การบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นต้น

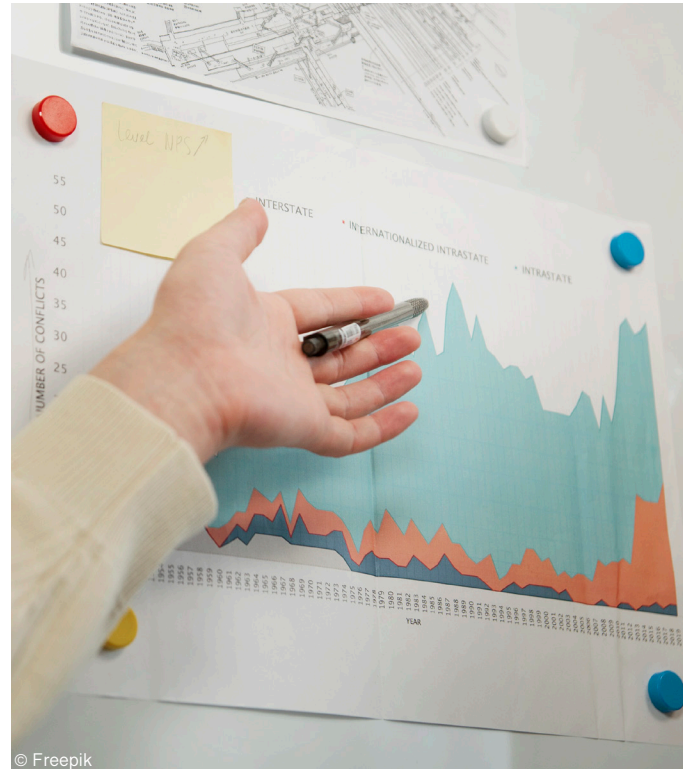
หน่วยงานบุคลากรของประเทศต่าง ๆ ได้มีการกำหนดระบบการวัดผลสัมฤทธิ์ (Performance Measurement System) ที่สอดคล้องกับแนวการวัดผลสัมฤทธิ์ระดับชาติและบริบทการทำงานของประเทศต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม องค์การบุคลากรโลก (WCO) ได้ตระหนักว่าประชาคมบุคลากรโลกยังไม่มีเครื่องมือในการวัดประเมินผลสัมฤทธิ์ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งส่งผลให้ WCO ไม่สามารถประเมินประสิทธิภาพโครงการที่ต้นให้การสนับสนุนในประเทศต่าง ๆ (WCO Interventions) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่มีเครื่องมือในการรับประกันและตรวจสอบว่าการทำงานของบุคลากรทั่วโลกนั้นดำเนินไปในมาตรฐานเดียวกันหรือไม่

ทั้งนี้ WCO ได้นำเสนอเครื่องมือการประเมินผลด้วยตนเอง (Self-assessment Tool) เพื่อการประเมินว่าประเทศต่าง ๆ ได้นำมาตรฐาน/คำแนะนำ (Standards and Guidelines) ด้านการตรวจปล่อยของศุลกากรและการปฏิรูปกระบวนการขนส่งสินค้าข้ามพรมแดนมาใช้อย่างต่อเนื่อง และภายหลัง ได้พัฒนาเป็นโครงการวัดผลสัมฤทธิ์ของ WCO (Performance Measurement Mechanism: PMM) อันได้รับความเห็นชอบในการประชุมคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร (WCO Council Sessions) เมื่อเดือนมิถุนายน 2566 (2023)

โครงการ PMM ได้กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานศุลกากรใน 4 มิติ ได้แก่

1. มิติด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าและความสามารถในการแข่งขัน (Trade Facilitation and Economic Competitiveness)
 2. มิติด้านการจัดเก็บรายได้ (Revenue Collection)
 3. มิติด้านการปราบปราม การป้องกันและรักษาความปลอดภัยของสังคม (Enforcement, Security and Protection of Society)
 4. มิติด้านการพัฒนาองค์กร (Organizational Development)
- โดยได้กำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวัง (Expected Outcomes) และตัวชี้วัดประสิทธิภาพหลัก (Key Performance Indicators: KPI) ที่สอดคล้องกันในแต่ละมิติ

ทั้งนี้ โครงการ PMM ในระยะแรก (PMM v.1) ได้กำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวังไว้ 23 ข้อ¹ และมี KPI รวมทั้งหมด 51 ข้อ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับระบบการวัดผลสัมฤทธิ์ (Performance Measurement: PM) ที่หน่วยงานศุลกากรนั้น ๆ ใช้อยู่แล้ว โดยการเพิ่ม KPI ในประเด็นที่ยังไม่ครอบคลุม หรือเพิ่มผลลัพธ์ที่คาดหวังในบางประเด็นและใช้ตัวชี้วัดตามความเหมาะสมของแต่ละประเทศได้

หน่วยงานศุลกากรสามารถเก็บผลการประเมินไว้ใช้เป็นการภายในหรือเผยแพร่สู่สาธารณะ และสามารถเข้าร่วมการประเมินในโครงการ PMM ตามความสมัครใจ โดยการประเมินจะแบ่งออกเป็นสองขั้นตอน คือ 1. การประเมินด้วยตนเองโดยหน่วยงานศุลกากรเองในวงจรทุก ๆ 2 ปี (Biennial Cycle) และ 2. การตรวจสอบผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญของ WCO (Peer Review) เพื่อรับรองว่าผลการประเมินนั้นมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งเป็นขั้นตอนตามความสมัครใจเช่นกัน โดย WCO จะให้ติดตามความเหมาะสมของ KPI และให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง

WCO เชื่อว่าโครงการ PMM จะให้ประโยชน์แก่ทั้งประเทศสมาชิกและ WCO เพราะจะช่วยให้ประเทศสมาชิกสามารถระบุข้อบกพร่องของโครงการและแนวปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับการแก้ไขอย่างตรงจุด และในขณะเดียวกัน WCO ก็สามารถประเมินผลลัพธ์ของโครงการและการใช้งบประมาณของตนในประเทศต่าง ๆ ได้อย่างมีมาตรฐานและแม่นยำ

¹ รายละเอียดในส่วนที่ 3 การออกแบบตัวชี้วัดประสิทธิภาพหลัก (KPI)

ในการนี้ WCO ได้จัดทำหนังสือคู่มือการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานศุลกากร (WCO Handbook on Performance Measurement) เพื่อช่วยสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกมีระบบการวัดประเมินผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานในทุกด้านอย่างเป็นมาตรฐาน และเตรียมพร้อมให้หน่วยงานศุลกากรเหล่านี้เข้าร่วมโครงการ PMM จดหมายข่าวศุลกากร CPMU News จึงขอแนะนำเนื้อหาที่น่าสนใจบางส่วนจากหนังสือคู่มือนี้ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จดหมายข่าวฉบับนี้ เริ่มด้วยการนำเสนอความสำคัญของการวัดผลสัมฤทธิ์ (Performance Measurement) และวงจรการจัดการผลสัมฤทธิ์ (Performance Management Cycle) เพื่อให้เห็นภาพรวมของการดำเนินโครงการ/นโยบาย และการวัดผลสัมฤทธิ์ขององค์กร ก่อนที่จะลงรายละเอียดในประเด็นการออกแบบตัวชี้วัดประสิทธิภาพหลัก (Key Performance Indicator: KPI) การเก็บข้อมูล การนำเสนอผลสัมฤทธิ์ และสรุปด้วยข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาระบบวัดผลสัมฤทธิ์ของศุลกากร

อ้างอิง

- Valentina Ferraro and Maka Khvedelidze. "WCO Launches its Performance Measurement Mechanism." WCO News 3 (2023). https://mag.wcoomd.org/magazine/wco-news-102-issue-3-2023/wco_pmm/.
- WCO. "WCO Handbook on Performance Measurement." https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/capacity-building/instruments-and-tools/pmm/hpm-en_public-version.pdf?db=web. Accessed 15 June 2024.

การวัดผลสัมฤทธิ์องค์กร (Performance Measurement)

การวัดผลสัมฤทธิ์ (Performance Measurement) มีความจำเป็นต่อหน่วยงานบุคลากรเพื่อพัฒนาการทำงานให้สอดคล้องกับปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการวัดผลสัมฤทธิ์นี้ มักหมายถึงการเก็บข้อมูลจากหน่วยปฏิบัติงานต่าง ๆ มาประเมินและวิเคราะห์ตามตัวชี้วัดอยู่เป็นระยะ ๆ เพื่อขับเคลื่อนให้องค์กรไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ระบบการวัดผลสัมฤทธิ์ขององค์กรจึงประกอบไปด้วยระบบการเก็บรวบรวม ข้อมูล ผลลัพธ์ของการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ และตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องในการเปรียบเทียบและวิเคราะห์อย่างมีแบบแผน เพื่อส่งเสริมให้องค์กรทำการตัดสินใจเชิงนโยบายอย่างมีกลยุทธ์ด้วยข้อสนับสนุนเชิงประจักษ์

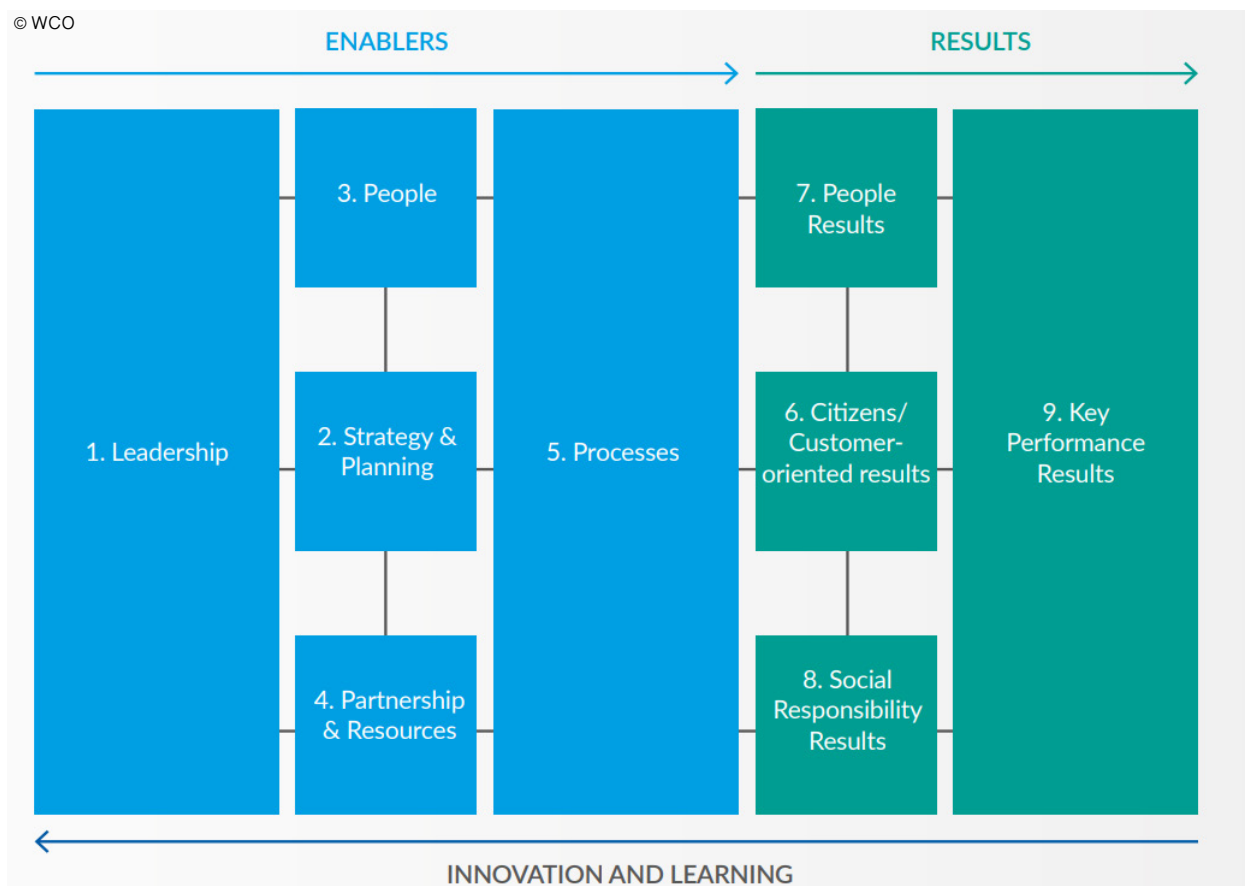
หลักการที่สนับสนุนให้ทุกหน่วยงานมีระบบการวัดผลสัมฤทธิ์มีดังต่อไปนี้

- ความสามารถในการวัดและประเมินผลช่วยให้หน่วยงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้
- การวัดผลสัมฤทธิ์ช่วยให้องค์กรเห็นความสำเร็จและความผิดพลาดที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน ซึ่งจะนำไปสู่การให้ผลตอบแทน (Rewarding) และการแก้ไขที่เหมาะสม
- การวัดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานช่วยให้หน่วยงานได้รับการยอมรับและการสนับสนุนจากสาธารณชน
- การมีผลสัมฤทธิ์ขององค์กรที่แม่นยำช่วยให้องค์กรสามารถกำหนดโครงการส่งเสริมขีดความสามารถ (Capacity Building) ในด้านต่าง ๆ ตามเป้าประสงค์
- ระบบการวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดี คือ ระบบที่รายงานให้ผู้ออกนโยบายทราบว่ามีการทำงานในด้านใดที่ดำเนินไปได้ด้วยดี ในขณะเดียวกัน ก็สามารถแนะนำแนวทางปรับปรุงผลการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รูปแบบการวัดผลสัมฤทธิ์องค์กร

หน่วยงานต่าง ๆ มีรูปแบบการวัดผลสัมฤทธิ์ (Performance Measurement Model) ที่แตกต่างกันออกไป โดยอาจมีการพัฒนารูปแบบการวัดผลของตนเองทั้งหมด หรือรับเอารูปแบบการวัดผลที่ใช้กันอย่างสากลมาปรับใช้ โดยรูปแบบการวัดผลที่ใช้กันอย่างกว้างขวางได้แก่ มาตรฐานระบบบริหารงานคุณภาพ **ISO Standard 9001:2015** ที่ตั้งอยู่บนหลักการบริหารคุณภาพ 7 หลัก คือ 1. การให้ความสำคัญกับลูกค้า/ผู้ให้บริการ 2. ภาวะความเป็นผู้นำ 3. การมีส่วนร่วมของประชาชน 4. กระบวนการทำงาน 5. การปรับปรุงการทำงาน 6. การตัดสินใจด้วยเหตุผลเชิงประจักษ์ และ 7. การบริหารความสัมพันธ์

นอกจากนี้ ยังมีรูปแบบการวัดผลสัมฤทธิ์รูปแบบอื่น ๆ ที่น่าสนใจ เช่น **กรอบการประเมินผลร่วมกัน (Common Assessment Framework: CAF) ที่ใช้โดยเครือข่ายการบริหารรัฐกิจยุโรป (European Public Administration Network: EUPAN)** เป็นรูปแบบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานภาครัฐที่พัฒนาโดยหน่วยงานภาครัฐเอง ซึ่งมีหลักการประเมินที่ว่าความสำเร็จของการปฏิบัติงานของหน่วยงานรัฐเริ่มมาจากภาวะผู้นำที่ดี (Leadership) ที่ขับเคลื่อนทั้งยุทธศาสตร์ บุคลากร ทุนส่วนความสัมพันธ์และทรัพยากร เพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ต่อประชาชนและภารกิจความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านต่าง ๆ โดยเมื่อได้ผลลัพธ์ของกิจกรรมต่าง ๆ แล้ว จะต้องทบทวนเป็นวัฏกรรมและบทเรียนเพื่อปรับปรุงการทำงาน

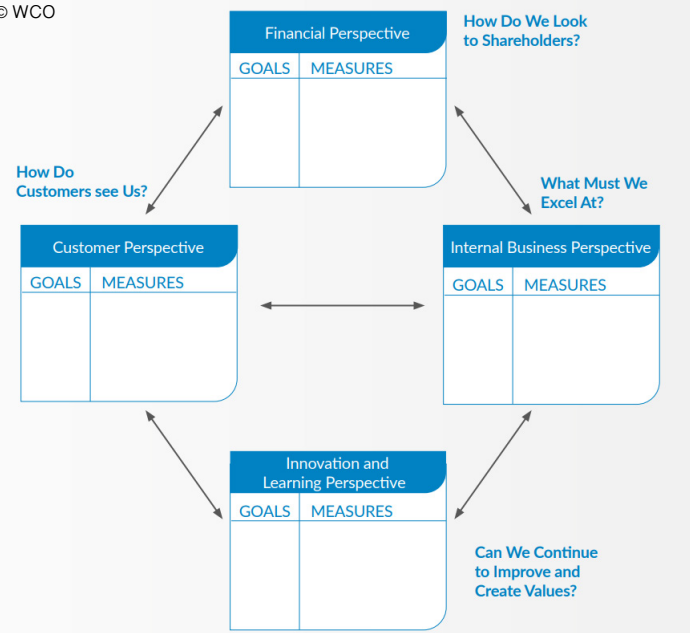
รูปแบบการวัดผลสัมฤทธิ์แบบ CAF

อีกหนึ่งรูปแบบการวัดผลสัมฤทธิ์ที่น่าสนใจ คือ

รูปแบบ Balanced Scorecard (BSC) ที่พัฒนาโดย Robert Kaplan และ David Norton ตั้งแต่ปี 2535 (1992) ซึ่งแบ่งการประเมินออกเป็น 4 มิติ ได้แก่ 1. การเงิน 2. ลูกค้า/ผู้ให้บริการ 3. กระบวนการภายใน และ 4. นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้และปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์กร รูปแบบการประเมินนี้ถูกนำไปปรับใช้กับหน่วยงานรัฐอย่างแพร่หลายโดยปรับให้มิติด้านลูกค้า/ผู้ให้บริการ เป็นมิติด้านประชาชนและหน่วยงานทางการเมือง

ในแต่ละมิติ จะมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดที่สอดคล้องกัน โดยรูปแบบการวัดผลแบบ BSC นี้จะช่วยให้ได้การวิเคราะห์ที่สมดุลในทุก ๆ มิติที่เป็นคู่ตรงข้ามกัน ทั้งมิติด้านการเงินและมิติที่ไม่ใช่การเงิน มิติด้านยุทธศาสตร์และการปฏิบัติงานจริง มิติกระบวนการภายในและภายนอก และมิติผลลัพธ์ในระยะสั้นและระยะยาว

© WCO

รูปแบบการวัดผลสัมฤทธิ์แบบ Balanced Scoresheet (BSC)

วงจรการจัดการผลสัมฤทธิ์ (Performance Management Cycle)

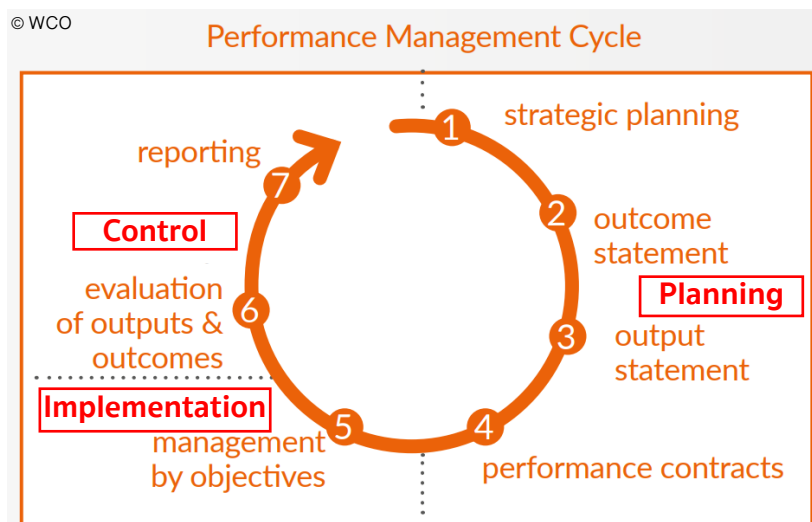
การจัดการผลสัมฤทธิ์ (Performance Management) คือ ระบบการบริหารที่นำเอาผลสัมฤทธิ์องค์กรมาใช้ในการตัดสินใจต่าง ๆ ยุทธศาสตร์ขององค์กรจึงต้องสอดคล้องกับระบบการวัดผลสัมฤทธิ์ (PM) เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ขององค์กรมีความสำคัญต่อการกำหนดและแก้ไขยุทธศาสตร์ ความสัมพันธ์กันเช่นนี้ทำให้การบริหารงานขององค์กรต่าง ๆ มีลักษณะเป็นวงจรของการวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ และการลงมือแก้ไข ที่เอื้อให้มีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ

วงจรนี้เรียกว่า วงจรการจัดการผลสัมฤทธิ์ (Performance Management Cycle) อันประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่

1. การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Planning)
2. การนำยุทธศาสตร์ไปปรับใช้จริง (Strategy Implementation) และ
3. การประเมินและควบคุมเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Control)

มีรายละเอียดโดยสังเขป ดังนี้

© WCO

1. การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Planning)

การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์เป็นขั้นตอนแรกของการจัดการผลสัมฤทธิ์ เกี่ยวข้องกับการนำเอาหลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานศุลกากรมาหารือและร่วมวางยุทธศาสตร์ขององค์กรร่วมกัน ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องควรใช้การวิเคราะห์ SWOT เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และภัยคุกคาม (Threat) มาใช้เพื่อทำความเข้าใจสภาพปัจจุบันขององค์กร และคาดการณ์ความท้าทายที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อให้องค์กรสามารถปฏิบัติภารกิจได้ลุล่วงทั้งในระยะสั้น และระยะยาว

นอกจากการวางยุทธศาสตร์แล้ว หน่วยงานศุลกากรยังควรกำหนดผลผลิตที่คาดหวัง (Output Statement) คือ ผลงานที่สามารถวัดได้ในเชิงปริมาณในแต่ละช่วงของการปฏิบัติงาน เช่น ปริมาณเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการอบรม ระยะเวลาการตรวจปล่อยสินค้า และการกำหนดผลลัพธ์/ผลกระทบที่คาดหวัง (Outcome/Impact Statement) คือ ผลงานในเชิงคุณภาพ หรือ ผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลง/การพัฒนาที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ เช่น ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ ความเชื่อมั่นในหน่วยงานศุลกากรของผู้ประกอบการ

กรณีศึกษาของศุลกากรแคนาดา

ศุลกากรแคนาดา (Canada Border Services Agency: CBSA) ใช้แบบจำลองเชิงตรรกะ (Logic Model) ในการวางแผนและนำเสนอโครงการต่าง ๆ แบบจำลองนี้แสดงความสัมพันธ์ของทรัพยากร กิจกรรม ผลผลิต และผลลัพธ์/ผลกระทบ เพื่อให้เห็นภาพรวมของโครงการทั้งในแง่ของการปฏิบัติงานและวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน เพื่อช่วยให้ง่ายต่อการติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

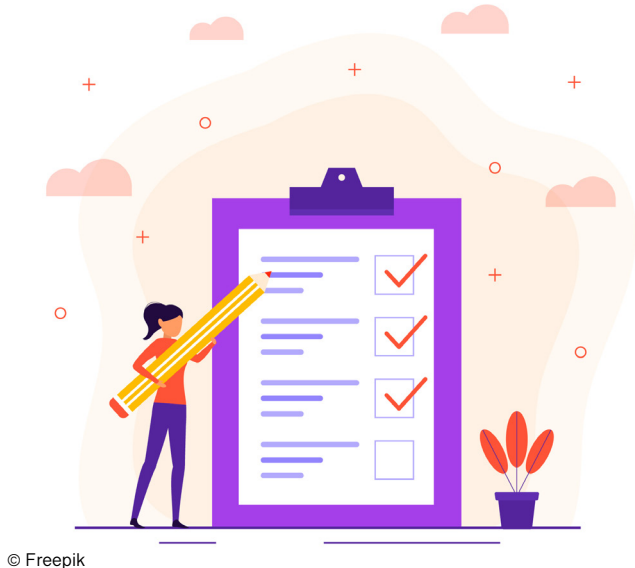
ทรัพยากร (Input)	กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)
ใช้ทรัพยากรใดบ้างเพื่อดำเนินโครงการต่าง ๆ	ต้องดำเนินกิจกรรมใดบ้างในโครงการนั้น	ผลงานเชิงปริมาณของโครงการ	ผลงานเชิงคุณภาพ/ผลกระทบที่เกิดจากโครงการ
เช่น เงิน เจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ต่าง ๆ	เช่น การพัฒนาอุปกรณ์ต่าง ๆ การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่	เช่น จำนวนหนังสือคู่มือที่ผลิตได้ จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการอบรม	เช่น ความรู้ ความมั่นใจ ประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่เพิ่มสูงขึ้น

ตัวอย่างโครงการเพื่อต่อต้านการก่อกวนของ Trade and Anti-dumping Directorate (TAPD)

เจ้าหน้าที่ ค่าใช้จ่าย การเดินทางไปต่างประเทศ	การสืบสวนการก่อกวน	มาตรการต่อต้านการก่อกวนลักษณะต่าง ๆ	การไม่มีสินค้าล้นตลาดในประเทศ
---	--------------------	-------------------------------------	-------------------------------

2. การนำยุทธศาสตร์ไปปรับใช้จริง (Strategy Implementation)

การนำยุทธศาสตร์ไปปรับใช้จริง คือ การนำเอาแผนงานที่ระบุไว้ในขั้นตอนการวางแผนมาดำเนินการ โดย การปฏิบัติงานเช่นนี้ควรมีการรายงานความคืบหน้าและ รายงานผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ เพื่อตรวจสอบในเบื้องต้นว่าการปฏิบัติงานนั้นกำลังดำเนินไปตามแผนที่วางไว้

3. การประเมินและควบคุมเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Control)

การประเมินและควบคุมเชิงยุทธศาสตร์ คือ กระบวนการติดตามการดำเนินงานของแผนยุทธศาสตร์ โดยทำการวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานของแผนงานต่าง ๆ และพยายามทำความเข้าใจประเด็นปัญหาที่มีความคลุมเครือซึ่งส่งผลให้แผนงานต่าง ๆ ไม่ประสบความสำเร็จตามที่คาดหวังไว้ โดยขั้นตอนนี้จะต้องนำเสนอข้อเสนอแนะในการปรับปรุงภายนอกและปัจจัยภายในต่าง ๆ ขององค์กร เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ตั้งไว้ ในสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนการประเมินผลสัมฤทธิ์ขององค์กรโดยยึดตามตัวชี้วัดประสิทธิภาพหลัก (KPI) และวิเคราะห์ผลลัพธ์ด้วยเทคนิคต่าง ๆ ก่อนที่จะรายงานผลลัพธ์การประเมินภายในองค์กรหรือรายงานผลต่อสาธารณชน เพื่อขับเคลื่อนให้วงจรการวัดผลสัมฤทธิ์และปรับปรุงองค์กรดำเนินต่อไป โดยจะลงรายละเอียดในเรื่องการออกแบบ KPI ให้เหมาะสมกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ขององค์กรในส่วนถัดไป

อ้างอิง

WCO. "WCO Handbook on Performance Measurement." https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/capacity-building/instruments-and-tools/pmm/hpm-en_public-version.pdf?db=web. Accessed 15 June 2024.

การออกแบบตัวชี้วัดประสิทธิภาพหลัก (KPI)

ตัวชี้วัด (Indicator) คือ ปัจจัยที่กำหนดขึ้นเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ของการทำงานและโครงการต่าง ๆ ซึ่งมีการใช้ตัวชี้วัดในหลายลักษณะ ในที่นี้ขอลงรายละเอียดของตัวชี้วัดประสิทธิภาพหลัก (Key Performance Indicator: KPI) เนื่องจากเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญต่อการวัดผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานสู่การ และการเลือกตัวชี้วัด KPI (KPI Selection) ถือเป็นหัวใจของการวางระบบการวัดผลสัมฤทธิ์องค์กร

หลักการพื้นฐานของการเลือก KPI คือ ความสอดคล้องกับมิติต่าง ๆ ของหน่วยงาน เนื่องจาก KPI เป็นเสมือนกรอบความคิดเพื่อพัฒนากระบวนการตัดสินใจของบุคลากรให้ทำหน้าที่ในการปกป้องและส่งเสริมเศรษฐกิจของชาติ การจัดเก็บรายได้ และการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารที่ปลอดภัยและราบรื่น นอกจากนี้ KPI ยังต้องเป็นการประเมินความสำเร็จที่ตั้งเป้าหมายไว้ในมิติต่าง ๆ ในเชิงปริมาณด้วย ทั้งนี้ หน่วยงานสู่การสามารถจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อรวบรวมความคิด และเรียนรู้ประสบการณ์จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในแง่มุมต่าง ๆ รวมทั้งสามารถปรับปรุง KPI ที่กำหนดไว้แล้วโดยหน่วยงานอื่น ให้สามารถประเมินผลสัมฤทธิ์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

หลักเกณฑ์การคัดเลือก KPI

คณะทำงานด้านการวัดผลสัมฤทธิ์ของ WCO ได้นำเสนอหลักเกณฑ์การคัดเลือก KPI (KPI Selection Criteria) อันเป็นส่วนหนึ่งของโครงการวัดผลสัมฤทธิ์ของ WCO (PMM) เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานศุลกากรในประเทศต่าง ๆ คัดเลือกหรือออกแบบ KPI ในมาตรฐานเดียวกัน โดยเกณฑ์ดังกล่าว มีดังต่อไปนี้

- **มีความสอดคล้อง (Relevant)** กับวัตถุประสงค์และภารกิจของหน่วยงานศุลกากร คະແນການประเมินที่เปลี่ยนแปลงไปในช่วงเวลาต่าง ๆ ควรสะท้อนการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายและกฎหมายที่เกิดขึ้นจริง
- **เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย (Useful for Policymaking)** หรือเป็น KPI ที่นำไปสู่ผลการประเมินที่เข้าใจง่าย กระชับ และมีใจความสำคัญต่อการกำหนดนโยบาย
- **ทันการณ์ (Timely)** สามารถรายงานผลในเวลาที่เหมาะสมต่อการตัดสินใจทางนโยบายในครั้งต่อไป หรือผลการประเมินต้องไม่ล่าช้าจนไม่สามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจได้
- **มีความสมดุล (Balanced)** ครอบคลุมผลการดำเนินงานในทุกมิติและมีการตรวจสอบแหล่งข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์อย่างเหมาะสม
- **คุ้มค่าทางการเงิน (Cost-effective)** ผลสัมฤทธิ์ที่ได้นั้นต้องมีความคุ้มค่ากับงบประมาณที่ใช้ไปในการเก็บข้อมูลผลการปฏิบัติงาน
- **มีความสอดคล้องกัน (Consistent)** ชุดข้อมูลในช่วงเวลาและข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มีแนวคิดพื้นฐานคำนิยาม และการจัดประเภทข้อมูลที่สอดคล้องกัน
- **มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ (Reliable)** ซึ่งนำไปสู่ผลลัพธ์ที่สอดคล้องกันในช่วงเวลาต่าง ๆ และสามารถตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลและผลสัมฤทธิ์ได้

ผลลัพธ์ที่คาดหวังขององค์กร และการจำแนกประเภทตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดเป็นเครื่องมือในการสะท้อนผลสัมฤทธิ์ขององค์กรตามวัตถุประสงค์ในมิติต่าง ๆ ของหน่วยงานศุลกากร การเลือกประเภทตัวชี้วัด (Typology of Indicator) ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ที่องค์กรต้องการ เน้นย้ำและผลลัพธ์ที่คาดหวัง จึงมีความจำเป็น เช่น หากหน่วยงานต้องการส่งเสริมเรื่องความเท่าเทียมทางเพศ ควรใช้ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับสัดส่วนของเจ้าหน้าที่หญิง และหากหน่วยงานกำลังอยู่ในขั้นตอนการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรให้สอดคล้องกับมาตรฐานทางศุลกากรระหว่างประเทศ ควรใช้ตัวชี้วัดเชิงโครงสร้างที่แสดงระดับการนำกฎหมายและกรอบนโยบายในระดับระหว่างประเทศมาใช้ในระดับประเทศ เช่น การตั้งหน่วยงานหรือโครงสร้างใหม่ที่รับผิดชอบพันธกรณีต่าง ๆ

ทั้งนี้ WCO ได้กำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวังของศุลกากรไว้ใน 4 มิติ รวมจำนวน 23 ข้อ เพื่อให้หน่วยงานศุลกากรทั่วโลกมีจุดมุ่งหมายขององค์กรที่คล้ายคลึงกัน และนำผลลัพธ์ที่คาดหวังเหล่านี้ไปออกแบบเป็น KPI ที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละประเทศ โดยมีผลลัพธ์ที่คาดหวัง ดังต่อไปนี้

มิติ

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

มิติด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้า และความสามารถในการแข่งขัน (Trade Facilitation and Economic Competitiveness) 	1. มีความเชื่อมั่นในความสัมพันธ์กับภาคการค้าและผู้ประกอบการเพิ่มมากขึ้น 2. การขนส่งผู้โดยสารราบรื่นมากขึ้น 3. การขนส่งสินค้าราบรื่นมากขึ้น 4. ระบบการค้าที่ไม่ใช้กระดาษ 5. มีคุณภาพการบริการเพิ่มมากขึ้น 6. ประสิทธิภาพการตรวจปล่อยสินค้าและการขนส่งสินค้า E-commerce เพิ่มสูงขึ้น
มิติด้านการจัดเก็บรายได้ (Revenue Collection) 	7. การปฏิบัติตามกฎการจำแนกพิศุสการเพิ่มขึ้น 8. การปฏิบัติตามระเบียบด้านการจัดเก็บรายได้ตามความสมัครใจมากขึ้น (Voluntary Revenue Compliance) 9. การจัดเก็บรายได้มีความเป็นธรรมเพิ่มมากขึ้น
มิติด้านการปราบปราม การป้องกัน และการรักษาความปลอดภัยของสังคม (Enforcement, Security and Protection of Society) 	10. ชีตความสามารถในการระบุและตรวจสอบสินค้าและผู้โดยสารเพิ่มมากขึ้น 11. ประสิทธิภาพในการต่อต้านการค้าผิดกฎหมายของสินค้าสรรพสามิต (ยาสูบ แอลกอฮอล์ น้ำมัน และอื่น ๆ) เพิ่มมากขึ้น 12. ประสิทธิภาพในการต่อต้านการลักลอบขนส่งมรดกทางวัฒนธรรมเพิ่มมากขึ้น 13. ประสิทธิภาพในการปกป้องสาธารณสุขเพิ่มมากขึ้น 14. ประสิทธิภาพในการต่อต้านสินค้าปลอมแปลง การละเมิดลิขสิทธิ์เพิ่มสูงขึ้น และมีการจัดการสินค้าที่ตรวจยึดมาได้ อย่างยั่งยืน 15. เพิ่มประสิทธิภาพการต่อต้านการลักลอบขนส่งสารเสพติด 16. เพิ่มประสิทธิภาพการต่อต้านภัยคุกคามทางสิ่งแวดล้อม

มิติ

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

มิติด้านการปราบปราม การป้องกัน และการรักษาความปลอดภัยของสังคม (Enforcement, Security and Protection of Society)	17. เพิ่มความมั่นคงทางสังคมโดยการต่อต้านการแพร่ขยายอาวุธและวัตถุที่มีอำนาจทำลายล้างสูง (WMD) การลักลอบขนส่งอาวุธขนาดเล็กและวัตถุระเบิด และการแปรสภาพของสินค้าที่ใช้ได้สองทาง (Dual-use Goods) 18. เพิ่มประสิทธิภาพและความแม่นยำในการสืบสวนทางการเงิน (Financial Investigation) เพื่อต่อต้านการฟอกเงินและเครือข่ายการเงินของผู้ก่อการร้าย และส่งเสริมการกู้คืนทรัพย์สิน (Asset Recovery)
มิติด้านการพัฒนาองค์กร (Organizational Development) 	19. การวางแผนยุทธศาสตร์ตามงบประมาณได้อย่างแม่นยำ 20. การมีเจ้าหน้าที่ที่มีศักยภาพและมีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้น 21. การมีความน่าเชื่อถือในระดับสูง 22. การมีความสุจริตในระดับสูง 23. มีการปรับปรุงเรื่องความเท่าเทียมทางเพศในทุกระดับ

นอกจากการคัดเลือกตัวชี้วัดให้เหมาะสมกับผลลัพธ์ที่คาดหวังขององค์กร ศุลกากรยังควร**ทบทวนความเหมาะสมของตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่อง** เพื่อรักษาคุณภาพของการประเมินและส่งเสริมให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ถึงแม้ว่าตัวชี้วัดจะควรนำมาซึ่งผลการประเมินที่เกี่ยวข้องกันในช่วงเวลาต่าง ๆ แต่ตัวชี้วัดก็สามารถถูกปรับปรุงได้หากหน่วยงานมีการเปลี่ยนยุทธศาสตร์หรือเมื่อหน่วยงานสามารถเข้าถึงข้อมูลรูปแบบใหม่ ทั้งนี้ โครงการ PMM ได้ระบุว่าหากหน่วยงานศุลกากรต้องการเปลี่ยน KPI วิธีการคำนวณผลและวิธีการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ควรระบุมูลเหตุความจำเป็นของการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน

นอกจากนี้ หน่วยงานศุลกากรยังสามารถคัดเลือก**ตัวชี้วัดที่สามารถต่อยอดได้ (Incremental Approach)** คือ การคัดเลือกตัวชี้วัดนำไปสู่การเก็บข้อมูลที่หน่วยงานยังไม่สามารถเข้าถึงได้หรือยังไม่ถึงงบประมาณในการเก็บข้อมูลเหล่านั้นในปัจจุบัน แต่มีความเป็นไปได้ที่หน่วยงานจะสามารถเข้าถึงและเก็บข้อมูลเหล่านั้นได้ในอนาคต เพื่อเปิดโอกาสให้องค์กรสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ในบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างราบรื่น

ทั้งนี้ จำนวนของ KPI ควรจำกัดอยู่ในปริมาณที่หน่วยงานสามารถจัดการและสามารถเก็บข้อมูลได้อย่างเหมาะสมกับงบประมาณและทรัพยากรอื่น ๆ โดยการคำนวณข้อมูลตามตัวชี้วัดควรออกแบบมาเพื่อให้ไม่ซับซ้อนและไม่เป็นภาระที่หนักเกินไปสำหรับผู้กรอกข้อมูล

กรณีศึกษาของศุลกากรสาธารณรัฐอิตาลี จากแผนยุทธศาสตร์ประจำปี 2562 (2019)

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	คำอธิบายตัวชี้วัด	เป้าหมาย	สูตรการคำนวณ	ผลลัพธ์
การพัฒนา ประสิทธิภาพ การป้องกันและ ปราบปรามการเลี้ยว ภาษีอากร	จำนวนการตรวจสอบ หลังการตรวจปล่อย (Post Clearance Audit: PCA)	ตัวชี้วัดที่แสดงถึง ยุทธศาสตร์การควบคุม อย่างเป็นระบบ เพื่อ การตรวจสอบการปฏิบัติ ตามกฎหมายศุลกากรและ ระเบียบทางภาษีอากรของ ผู้ประกอบการ	400 ครั้ง	จำนวนกรณี การตรวจสอบหลัง การตรวจปล่อย (Post Clearance Audit: PCA) ที่เริ่มและได้ข้อสรุปแล้ว	417 ครั้ง
	จำนวนการตรวจสอบ พบสินค้าสรรพสามิต ที่ผิดกฎหมาย (ยกเว้นยาสูบ)	ตัวชี้วัดที่แสดงประสิทธิภาพ ของการตรวจสอบสินค้า สรรพสามิตที่อิงตามหลัก วิเคราะห์ความเสี่ยง	ร้อยละ 60	จำนวนการตรวจสอบ ที่พบสินค้าสรรพสามิต ผิดกฎหมาย หารด้วย จำนวนการตรวจสอบ สินค้าสรรพสามิต ทั้งหมด	ร้อยละ 81.2

อ้างอิง

WCO. "WCO Handbook on Performance Measurement." https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/capacity-building/instruments-and-tools/pmm/hpm-en_public-version.pdf?db=web. Accessed 15 June 2024.

การเก็บข้อมูลและการนำเสนอผลสัมฤทธิ์

ถึงแม้ว่าหน่วยงานจะมีการออกแบบตัวชี้วัดมาให้เหมาะสมกับยุทธศาสตร์และผลลัพธ์ที่คาดหวังขององค์กรแล้ว แต่หากไม่สามารถเก็บข้อมูลที่มีคุณภาพเพื่อนำไปคำนวณวัดผลสัมฤทธิ์ของตัวชี้วัด (KPI) ในแต่ละข้อได้นั้น ก็จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ไม่มีความน่าเชื่อถือและอาจนำไปสู่การตัดสินใจทางนโยบายที่ผิดพลาดได้ นอกจากนี้เมื่อได้ผลสัมฤทธิ์มาแล้ว แต่หากไม่มีการนำเสนอผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิภาพ (Performance Dashboard) และไม่สามารถทำให้ผู้ออกนโยบายที่เห็นภาพรวมของการเปลี่ยนแปลงและปัญหาที่เกิดขึ้นในห้วงเวลาและปัจจัยต่าง ๆ อย่างชัดเจน ก็อาจทำให้ผลสัมฤทธิ์ที่ได้มาถูกมองข้ามหรือไม่ได้รับการจัดการอย่างเหมาะสม

การเก็บข้อมูลเพื่อการวัดผลสัมฤทธิ์

ข้อมูลที่นำมาวัดผลสัมฤทธิ์ตาม KPI หัวข้อต่าง ๆ ต้องเป็นข้อมูลจากแหล่งที่มาอันน่าเชื่อถือ หรือเป็นแหล่งที่มาที่มีการตรวจสอบข้อมูลมาแล้ว (Source of Verification: SoV) โดยมีแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

- **แบบสอบถาม** ถือเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับการวัดผลลัพธ์ที่เหมาะสมที่สุด เนื่องจากการจัดเก็บข้อมูลที่ไม่อยู่ในเอกสารราชการ เช่น เหตุอาชญากรรมที่ไม่มีการบันทึก และเป็นเครื่องมือในการรับทราบความคิดเห็นของผู้ใช้บริการและเจ้าหน้าที่ อย่างไรก็ตาม ผู้ตอบแบบสอบถามอาจให้ข้อมูลที่ไม่เป็นกลางและไม่สามารถให้ข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำได้ นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามยังสามารถตีความคำถามได้แตกต่างกันไปซึ่งจะยิ่งลดความแม่นยำของผลลัพธ์

- **เอกสารราชการและหลักฐานทางธุรการ** ถือเป็นแหล่งข้อมูลที่เหมาะสมต่อการวัดการปฏิบัติงานและการดำเนินนโยบายมากที่สุด เนื่องจากใช้งบประมาณต่ำ และแสดงข้อมูลที่ถูกต้องและเชื่อถือได้อย่างไร้ก็ตาม ข้อมูลที่บันทึกไว้ในเอกสารเหล่านี้ ก็อาจมีความคาดเคลื่อนจากการที่หน่วยงานรัฐไม่สามารถปรับคำนิยามและรูปแบบข้อมูลได้ทันกับการเปลี่ยนกฎหมายและคำนิยามต่าง ๆ ในระดับชาติ ส่งผลให้แต่ละหน่วยงานตีความข้อมูลที่ต้องบันทึกและเก็บข้อมูลต่างชนิดกันโดยสิ้นเชิง คุณภาพของข้อมูลจากแหล่งข้อมูลนี้จึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการรักษามาตรฐานทางข้อมูลและสถิติของหน่วยงานนั้น ๆ
- **การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ** เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในระดับระหว่างประเทศและใช้งบประมาณต่ำ แต่ผู้เชี่ยวชาญก็อาจมีความเห็นไม่เป็นกลางซึ่งอิงตามแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขาอาจส่งผลให้ข้อมูลขาดความน่าเชื่อถือได้เช่นกัน
- **แหล่งข้อมูลจากเทคโนโลยีสมัยใหม่** นอกเหนือจากแหล่งข้อมูลแบบดั้งเดิมข้างต้นแล้ว เทคโนโลยีข้อมูลสมัยใหม่เช่น Big Data ก็สามารถนำมาปรับใช้เพื่อจัดเก็บข้อมูลจากหลายแหล่งที่มา เช่น ข้อมูลจากภาพถ่ายดาวเทียม ภาพถ่ายทางอากาศ การดึงข้อมูลจากเว็บไซต์ (Web Scraping) และการระดมข้อมูลออนไลน์ (Crowdsourcing) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเก็บข้อมูลโดยอัตโนมัติ ทั้งนี้ การเก็บข้อมูลในรูปแบบเหล่านี้ยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงและความผันผวนของข้อมูลอยู่มากจนยังไม่สามารถทดแทนข้อมูลสถิติแบบดั้งเดิมได้ แต่จะกลายเป็นแหล่งข้อมูลหลักในอนาคตอันใกล้อย่างแน่นอน
- **แหล่งข้อมูลของหน่วยงานภายนอก** ธุรการยังสามารถพิจารณาการเข้าถึงข้อมูลที่รวบรวมไว้โดยภาคเอกชน องค์กรไม่แสวงผลกำไร และองค์กรระหว่างประเทศที่สามารถรวบรวมข้อมูลของการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) สื่อมวลชน โทรคมนาคม และบริษัทที่ให้บริการโดยตรงกับประชาชนและภาคธุรกิจ เช่น บริษัทประกันภัย ธนาคาร และสายการบิน

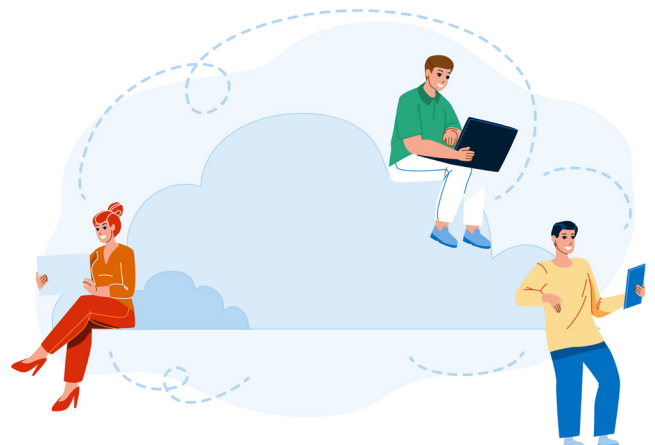
กรอบด้านการเสริมขีดความสามารถทางศาสตร์การวิเคราะห์ข้อมูลของ WCO (WCO Capacity Building Framework on Data Analytics) ได้ระบุว่าการจัดเก็บ การประเมิน และการจัดการข้อมูลถือเป็นขั้นตอนแรกของการนำข้อมูลมาใช้พัฒนางานศุลกากร โดยหน่วยงานศุลกากรต่าง ๆ ควรตั้งฐานข้อมูลกลาง (Central Database) ที่สามารถเลือกและจัดเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดและสามารถเชื่อมข้อมูลของแต่ละปีเข้าด้วยกัน เพื่อการตรวจสอบ พัฒนาการของผลลัพธ์ตามตัวชี้วัด

หน่วยงานศุลกากรจึงต้องจัดเก็บข้อมูลจำนวนมากไว้อย่างเป็นระบบเพื่อให้ผู้ออกนโยบายเข้าถึงข้อมูลได้ และหน่วยงานศุลกากรที่ไม่มีพื้นที่จัดเก็บข้อมูลเพียงพอหรือมีพื้นที่จัดเก็บที่ยังไม่เหมาะสม สามารถพิจารณาใช้บริการ Cloud Computing ซึ่งเป็นบริการการจัดเก็บ ประมวลผล วิเคราะห์ และการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลบนเครือข่ายของเซิร์ฟเวอร์ของผู้ให้บริการ

ทั้งนี้ การจัดเก็บข้อมูล (Data Storage) ของศุลกากรมักเริ่มจากการกำหนดว่าข้อมูลชนิดใดเป็นข้อมูลที่มีค่ามากที่สุดที่ต้องถูกจัดเก็บและนำไปวิเคราะห์ ซึ่งการจัดเก็บข้อมูลจะดำเนินการใน 3 ขั้นตอน คือ

1. การได้มาซึ่งข้อมูล (Data Acquisition)
2. การแปลงสภาพข้อมูล (Transformation) และ
3. การจัดเก็บ (Storage)

หน่วยงานศุลกากรควรมีแผนการบริหารจัดการข้อมูล (Data Governance Framework) ที่ระบุแนวทางเฉพาะตามขั้นตอนข้างต้นเพื่อให้มีการจัดการและจัดเก็บข้อมูลอย่างเหมาะสม

© chickenbugagashenka, Freepik

การนำเสนอผลสัมฤทธิ์

การนำเสนอผลสัมฤทธิ์ (Performance Dashboard) เป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ขององค์กร โดยสามารถทำได้หลายรูปแบบโดยใช้รูปแบบตาราง กราฟ อินโฟกราฟิก (Infographic) มาช่วยให้ผู้ออกนโยบายเห็นผลการทำงานในภาพรวมได้อย่างรวดเร็วและแสดงส่วนการทำงานที่ต้องปรับปรุงแก้ไขได้อย่างชัดเจนสามารถนำเสนอผลสัมฤทธิ์แยกตามโครงการแต่ละโครงการเพื่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบติดตามผลลัพธ์ได้อย่างใกล้ชิดและสามารถนำเสนอผลสัมฤทธิ์แยกตามตัวชี้วัดแต่ละกลุ่มเพื่อให้ผู้บริหารเห็นแนวโน้มผลสัมฤทธิ์ในภาพรวมด้วยเช่นกัน

ถึงแม้ว่าการนำเสนอผลงานสามารถทำได้หลายรูปแบบและมีความละเอียดแตกต่างกันไป แต่ควรนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสองปัจจัยต่อไปนี้

- **ค่าพื้นฐาน (Baseline)** คือ ข้อมูลพื้นฐานที่กำหนดไว้เพื่อเปรียบเทียบกับผลลัพธ์ที่ได้ในรอบการประเมินครั้งปัจจุบัน มีจุดประสงค์เพื่อวัดและอธิบายความแตกต่างของสถานการณ์ ผลลัพธ์ และการบริการที่เปลี่ยนไปหลังจากที่มีการดำเนินนโยบายหรือแนวทางแก้ไขใหม่ส่วนใหญ่มักใช้ข้อมูลของปีก่อนหน้า หรือข้อมูลจากรอบการประเมินครั้งก่อนหน้า หากไม่มีข้อมูล ควรตรวจสอบว่าโครงการจะครบรอบการประเมินรอบแรกก่อน
- **ค่าเป้าหมาย (Target)** คือ ค่าผลลัพธ์ที่ต้องการบรรลุในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งของโครงการ โดยอ้างอิงมาจากผลลัพธ์ในอดีต แผนและเป้าหมายในปัจจุบันโดยค่าเป้าหมายสามารถถูกกำหนดไว้แบบตายตัวหรือปรับเปลี่ยนระหว่างการดำเนินโครงการก็ได้ แต่ค่าเป้าหมายควรยึดบนหลักความเป็นจริงและหน่วยงานมีความเชื่อมั่นว่าจะบรรลุเป้าหมายนั้นได้

Indicator	Responsible entity or person	Baseline 2021	State of Play 2022				Target 2022	Divergence from the target	Source of Verification	Measuring Unit
			Q1	Q2	Q3	Q4				

© WCO

ตัวอย่างตารางนำเสนอผลสัมฤทธิ์ของ WCO

ตัวอย่างอินโฟกราฟิกนำเสนอผลสัมฤทธิ์แบบย่อของสหภาพยุโรป

© DG TAXUD

อ้างอิง

WCO. “WCO Handbook on Performance Measurement.” https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/capacity-building/instruments-and-tools/pmm/hpm-en_public-version.pdf?db=web. Accessed 15 June 2024.

ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาระบบวัดผลสัมฤทธิ์ของบุคลากร

การวางระบบวัดผลสัมฤทธิ์ถือเป็นโครงการยุทธศาสตร์ที่ต้องอาศัยภาวะผู้นำและการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารขององค์กร สำหรับหน่วยงานบุคลากร ระบบการวัดผลสัมฤทธิ์ต้องครอบคลุมทั้งภาระงานทางบุคลากร และภารกิจสนับสนุนอื่น ๆ เช่น การบริหารทรัพยากรบุคคล เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น และควรมีส่วนเกี่ยวข้องจากทั้งเจ้าหน้าที่ภายใน ภาคเอกชน และหน่วยงานรัฐอื่น ๆ

การแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติและประสบการณ์ในการวางระบบวัดผลสัมฤทธิ์ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ช่วยให้หน่วยงานบุคลากรสามารถร่วมมือกันพัฒนาการวัดผลสัมฤทธิ์ร่วมกัน และช่วยลดความเสี่ยงความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในกรณีที่คล้ายกันของหน่วยงานอื่น หน่วยงานจึงต้องเรียนรู้จุดแข็งและข้อด้อยของรูปแบบการวัดผลสัมฤทธิ์ที่ใช้อยู่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพของการวัดผลและตัวชี้วัดต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยความสำเร็จของระบบวัดผลสัมฤทธิ์นั้นขึ้นอยู่กับการวางแผนและปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

- ระบบการวัดผลสัมฤทธิ์ต้องสอดคล้องกับเป้าหมายในภาพรวมและวัตถุประสงค์ขององค์กร
- การมีนโยบายและกระบวนการที่ชัดเจนในทุกขั้นตอนการวัดผลสัมฤทธิ์ ตั้งแต่การตั้งเป้าหมาย การประเมินผล และการปรับปรุงระบบวัดผล
- ระบบต้องมีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บุคลากรเข้าใจการทำงานของระบบวัดผลและหน้าที่ของตน โดยควรมีการสื่อสารอย่างต่อเนื่องระหว่างผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และภาคส่วนต่าง ๆ ภายนอกองค์กร

- ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนแก่ทุกฝ่าย เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถกำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวังและการวัดผลสัมฤทธิ์ที่เหมาะสมได้
- หน่วยงานในระดับภูมิภาคและระดับพื้นที่ควรดำเนินการวัดผลสัมฤทธิ์ในรูปแบบเดียวกันกับหน่วยงานในระดับชาติเพื่อหลีกเลี่ยงการจับเก็บข้อมูลและการตีความที่ไม่สอดคล้องกัน
- การวัดผลสัมฤทธิ์ควรใช้ข้อมูลและมาตรวัดที่สามารถวัดประสิทธิภาพของข้อมูลได้อย่างแม่นยำ
- การมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคประชาชน ธุรกิจ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความสำคัญต่อการกำหนด KPI ที่เหมาะสมต่อการวัดความสำเร็จขององค์กร

©Vectorjuice, Freepik

©Vectorjuice, Freepik

- ควรมีการตรวจสอบปริมาณและคุณภาพของข้อมูลอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากความแม่นยำและความน่าเชื่อถือของข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
- การเชื่อมต่อบรรบบวัดผลสัมฤทธิ์เข้ากับโครงสร้างการวัดผลในระดับที่ใหญ่ขึ้นทั้งในระดับกระทรวง และระดับรัฐบาล อาจช่วยให้มีการนำผล KPI ของบุคลากรไปกำหนดนโยบายที่สำคัญด้านการจัดเก็บรายได้ของบุคลากร การสร้างความสามารถทางการแข่งขันด้านโลจิสติกส์ ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ความเท่าเทียมทางเพศ และการปฏิบัติตามกฎหมาย
- การเก็บข้อมูลตาม KPI ควรมีการบันทึกไว้โดยละเอียด เพื่อป้องกันการบิดค่านวนข้อมูลที่ต่างกันระหว่างหน่วยงาน และการเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติเมื่อมีการดำเนินโครงการไปแล้วระยะหนึ่ง
- การประมวลผลข้อมูลตาม KPI โดยเจ้าหน้าที่นั้นส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูล จึงควรเปลี่ยนมาใช้ในการคำนวณแบบอัตโนมัติที่เป็นเอกภาพ มีหลักฐานการคำนวณชัดเจน และสามารถส่งผลได้ตรงเวลาต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร

- การสร้างพื้นที่จัดเก็บข้อมูล (Data Warehouse) ที่รวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งจาก ใบชนสินค้า ระบบบัญชี และระบบธุรการต่าง ๆ โดยอัตโนมัติ ช่วยให้มีการวัดผลตาม KPI ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ควรรออกแบบ KPI ให้สามารถครอบคลุมการทำงานในระดับปฏิบัติการ ถึงแม้ว่า KPI จะเป็นการกำหนดมาจากฝ่ายยุทธศาสตร์กลาง แต่ KPI บางชนิด ควรรออกแบบให้สามารถเข้าถึงรายละเอียดในระดับปฏิบัติการ เพื่อให้สะท้อนสถานการณ์จริงได้ด้วย เช่น ปริมาณการจัดเก็บรายได้ ปริมาณการตรวจยึดสารเสพติด ระดับความพึงพอใจ สามารถนำมาลงรายละเอียดได้ในระดับภูมิภาคและอิงตามแผนปฏิบัติการในพื้นที่ได้
- การวางระบบวัดผลสัมฤทธิ์นั้นมีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กร หน่วยงานจึงควรวางยุทธศาสตร์ด้านการเปลี่ยนแปลงเพื่อช่วยให้นุคลากรสามารถปรับตัวและมีความเข้าใจในระบบการวัดผลสัมฤทธิ์ โดยสามารถจัดการฝึกอบรมและการพูดคุยแลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับการคัดเลือก KPI วิธีการคิดคำนวณผล และวิธีการตีความผลสัมฤทธิ์ เพื่อให้ตัวชี้วัดต่าง ๆ สามารถสะท้อนการทำงานของบุคลากรและผลงานขององค์กรได้อย่างแท้จริง

ข้อสรุป

ในปัจจุบัน WCO ได้ให้ความสำคัญกับการวัดผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานศุลกากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวัดผลโครงการของ WCO เองและยกระดับมาตรฐานการทำงานของศุลกากรทั่วโลก ซึ่งโครงการวัดผลสัมฤทธิ์ของ WCO (PMM) ได้กำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวังและคำแนะนำในการกำหนดตัวชี้วัด KPI ของแต่ละหน่วยงานให้มีมาตรฐานสอดคล้องกัน

ถึงแม้ว่ากรมศุลกากรไทยได้พัฒนาแผนงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง แต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน (กยพ.) กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพบ.) กลุ่มตรวจสอบภายใน (กตน.) และศูนย์ประมวลข้อมูลการข่าวทางศุลกากร (Customs Intelligence Center: CIC) สามารถพิจารณาข้อเสนอแนะของ WCO และเพิ่มหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างศุลกากรและเอกชน (Customs-Business Partnership) เพื่อยกระดับให้ระบบวัดผลสัมฤทธิ์ของกรมมีประสิทธิภาพต่อทุกภาคส่วนตามมาตรฐานสากล

©rawpixel.com, Freepik

อ้างอิง

WCO. "WCO Handbook on Performance Measurement."

https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/capacity-building/instruments-and-tools/pmm/hpm-en_public-version.pdf?db=web

Accessed 15 June 2024.

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

เลขาธิการ WCO ขอความเชื่อมั่นต่อศุลกากรในการประชุมผู้นำกลุ่มประเทศ G7

Mr. Ian Saunders เลขาธิการองค์การศุลกากรโลก (WCO) เผยแพร่บทความเพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อบทบาทของ WCO และหน่วยงานศุลกากรทั่วโลก ในการตอบสนองกับความท้าทายทางภูมิรัฐศาสตร์ ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งวิกฤติการณ์การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ในห้วงการประชุมสุดยอดผู้นำกลุ่มประเทศ G7 (G7 Summit) ที่จัดขึ้นระหว่างวันที่ 13 – 15 มิถุนายน 2567 (2024) ณ สาธารณรัฐอิตาลี

เลขาธิการ WCO เชื่อว่าความท้าทายหลักของประชาคมการค้าโลกในปัจจุบัน คือ การสร้างความเชื่อมั่น โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับศุลกากรใน 3 ประเด็น คือ 1. ความเชื่อมั่นต่อศุลกากรจะสามารถทำให้ห่วงโซ่อุปทานทำงานได้ราบรื่น แม้จะเกิดความพลิกผันในรูปแบบต่าง ๆ 2. ความเชื่อมั่นต่อศุลกากรว่าระบบดิจิทัลของศุลกากรจะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่ละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัว และ 3. ความเชื่อมั่นต่อศุลกากรว่าจะสามารถปรับตัวเข้ากับเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ที่มีการขยายตัวของการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce)

ในประเด็นแรก WCO ตระหนักว่าความเชื่อมั่นทางความมั่นคงและเศรษฐกิจต้องมีรากฐานมากจากห่วงโซ่อุปทานที่เข้มแข็งและพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลง โดย WCO ได้กำหนดให้มี WCO Guidelines on Disaster Management and Supply Chain Continuity เพื่อแนะนำให้ประเทศสมาชิกอ้างความต่อเนื่องของห่วงโซ่อุปทานในกรณีที่เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ โรคระบาด ความขัดแย้ง และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ซึ่งล้วนเป็นคำแนะนำเพื่อให้ศุลกากรพร้อมรับมือตอบสนองกับความท้าทายทุกรูปแบบ

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

ในประเด็นที่สอง WCO ได้พัฒนา WCO Data Model เพื่อเป็นภาษากลางสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานศุลกากรและเพื่อส่งเสริมให้ศุลกากรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมากระดับคุณภาพงาน โดยได้เปิดตัว Data Model เวอร์ชันล่าสุดในเดือนมิถุนายน 2566 (2023) ในขณะเดียวกัน WCO ก็ไม่ได้มองข้ามประเด็นเรื่องความเป็นส่วนตัวของข้อมูล และได้เผยแพร่ Privacy and Security Guidelines เพื่อสร้างความตระหนักรู้และเป็นมาตรการปกป้องความเป็นส่วนตัวของข้อมูลในระหว่างการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานศุลกากร

ในประเด็นสุดท้าย WCO ได้ทำงานร่วมกับประเทศสมาชิกและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดในการสร้าง WCO E-commerce Package ซึ่งรวบรวมคำแนะนำในการจัดการความเสี่ยงธุรกรรมทางการเงินและประเด็นความมั่นคงจากการนำเข้าพัสดุที่มีมูลค่าต่ำและมีขนาดเล็ก ซึ่งมีปริมาณเพิ่มขึ้นมหาศาลจากการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) ในขณะที่ยังสามารถอำนวยความสะดวกทางการค้าและมีการจัดเก็บรายได้ที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม

ในท้ายที่สุด WCO จะยังคงสร้างความเชื่อมั่นต่อบทบาทของศุลกากรในการสร้างความเข้มแข็งและความรุ่งเรืองของเศรษฐกิจโลก และสนับสนุนหน่วยงานศุลกากรทั่วโลก ให้สามารถร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อรับมือกับประเด็นความท้าทายในหลากหลายมิติต่อไป

อ้างอิง

Ian Saunders. "G7 Summit: Trust in customs." The Global Governance Project. <https://www.globalgovernanceproject.org/trust-in-customs/>. Accessed 16 June 2024.

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

โครงการ Import Control System 2 (ICS2) ระยะที่ 3 เริ่มเปิดให้บริการแล้ว สำหรับการขนส่งทางทะเลและทางน้ำในแผ่นดิน

โครงการรักษาความปลอดภัยก่อนสินค้ามาถึง (Import Control System 2: ICS2) ซึ่งเป็นโครงการประเมินความเสี่ยงสินค้าล่วงหน้าของสหภาพยุโรป (European Union: EU) สาธารณรัฐไอร์แลนด์เหนือ ราชอาณาจักรนอร์เวย์ และสมาพันธรัฐสวิส เริ่มโครงการในระยะที่ 3 (Release 3) แล้วตั้งแต่วันที่ 3 มิถุนายน 2567 (2024) มีผลให้ผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลและทางน้ำในแผ่นดิน (Maritime/Inland Waterway Carrier) ต้องเริ่มส่งข้อมูลความปลอดภัยและความมั่นคงของสินค้า (Entry Summary Declaration: ENS) ในระบบ ICS2 ก่อนที่สินค้าจะมาถึงพรมแดน

ในการนี้ ผู้ให้บริการขนส่งสินค้า (Carrier) มีความรับผิดชอบหลักในการส่งข้อมูล ENS (Master Level Filer) ต้องเชื่อมต่อกับระบบ ICS2 ตั้งแต่วันที่ 3 มิถุนายน ถึง วันที่ 4 ธันวาคม 2567 (2024) ซึ่งหากไม่สามารถเชื่อมต่อกับระบบและส่งข้อมูลได้ทันเวลา ต้องขออนุญาตขยายระยะเวลาจากศุลกากรในประเทศนำเข้า

ทั้งนี้ ผู้ให้บริการจัดการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ (Freight Forwarder) และผู้ให้บริการโลจิสติกส์ (Logistics Operator) สามารถเพิ่มข้อมูลในชุดข้อมูล ENS ที่ Carrier ยื่นไว้แล้ว ในฐานะ House Level Filer โดยผู้ให้บริการกลุ่มนี้สามารถเชื่อมต่อกับระบบ ICS2 ได้ตั้งแต่วันที่ 4 ธันวาคม 2567 (2024) ถึง วันที่ 1 เมษายน 2568 (2025)

โครงการ ICS2 ในระยะที่ 3 นี้ มีจุดประสงค์เพื่อขยายการรักษาความปลอดภัยของสินค้าในการขนส่งทุกรูปแบบหลังจากที่ทำการควบคุมการขนส่งสินค้าเร่งด่วน (Express Delivery) ไปรษณีย์ และการขนส่งทางอากาศมาแล้วในโครงการระยะที่ 1 และ 2 โดยจะขยายให้ครอบคลุมการขนส่งทางถนนและรางตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2568 (2025)

อ้างอิง

DG TAXUD. "Import Control System 2 (ICS2) is Live for Maritime and Inland Waterway Transport." https://taxation-customs.ec.europa.eu/news/import-control-system-2-ics2-live-maritime-and-inland-waterway-transport-2024-06-03_en. Accessed 18 June 2024.

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

ศุลกากรและตำรวจนิวซีแลนด์ทำลายโรงงานผลิตบุหรี่ผิดกฎหมายจากการสืบสวนคดีลักขโมยกล่องสินค้าที่รอการตรวจปล่อย

เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2567 (2024) ตำรวจนิวซีแลนด์จับกุมนักธุรกิจวัย 42 ปี หลังทำการสืบสวนคดีการบุกรุกและลักขโมยกล่องสินค้าที่สำแดงว่าเป็นใบชาที่นำเข้ามาจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ไปจากโกดังสินค้าที่รอการตรวจปล่อยของศุลกากรเมือง Christchurch เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2567 (2024) ซึ่งนำไปสู่การทลายโรงงานผลิตบุหรี่ผิดกฎหมายและเครือข่ายการลักลอบค้าบุหรี่ผิดกฎหมายขนาดใหญ่

หลังเหตุการณ์บุกรุกและลักขโมยสินค้า ศุลกากรนิวซีแลนด์ได้ประสานงานกับตำรวจ โดยคาดการณ์ว่าสินค้าที่อยู่ภายในอาจเป็นใบยาสูบผิดกฎหมายน้ำหนักรวมประมาณ 80 กิโลกรัม จากนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจและศุลกากรได้ร่วมมือกันสืบสวนจนพบผู้ต้องสงสัยและบุกเข้าไปตรวจค้นโรงงานที่คาดว่าเป็นสถานที่แปรรูปใบยาสูบซึ่งถูกลักลอบนำเข้ามาผลิตเป็นบุหรี่ผิดกฎหมาย ซึ่งได้ตรวจพบเครื่องจักรผลิตบุหรี่ กล่องบุหรี่ บุหรี่ที่มีเยื่อหุ้ม และเงินสด 2,500 ดอลลาร์นิวซีแลนด์

ศุลกากรนิวซีแลนด์เชื่อว่าบุหรี่ผิดกฎหมายเหล่านี้จะถูกนำไปขายในตลาดมืดด้วยราคาที่ถูกลงกว่าในท้องตลาดมาก (Cut-price) เนื่องจากการหลบเลี่ยงการเสียภาษี จากการสอบสวน พบว่าผู้ต้องหาไม่มีใบอนุญาตนำเข้าและผลิตบุหรี่ โดยถูกตั้งข้อหา 4 กระทั่ง ได้แก่ 1. การใช้พื้นที่ที่ไม่ได้รับอนุญาตสำหรับผลิตบุหรี่ 2. การแทรกแซง/ขัดขวางการควบคุมทางศุลกากร 3. การลักทรัพย์ และ 4. การมีสินค้าที่ไม่ผ่านการตรวจปล่อยของศุลกากรหรือสินค้าห้ามนำเข้า (ยาสูบ) ไว้ในครอบครอง

อ้างอิง

New Zealand Customs Service. "Man Arrested Over Imported Tea that Turns out to be Illicit Tobacco." <https://www.customs.govt.nz/about-us/news/media-releases/man-arrested-over-imported-tea-that-turns-out-to-be-illicit-tobacco/>. Accessed 25 June 2024.

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

กิจกรรมจิตอาสาเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี 3 มิถุนายน 2567

เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2567 นายภิสวรรค์รัฐ นิลพันธ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) และนางสาวณัฐพร โพธิยอต เลขานุการเอก (ฝ่ายศุลกากร) เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี 3 มิถุนายน 2567 ซึ่งจัดโดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ และสำนักงานที่มประเทศไทยในกรุงบรัสเซลส์

ในการนี้ นางกาญจนา ภัทรโชค เอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ พร้อมด้วยข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นของสำนักงานที่มประเทศไทย ได้ร่วมกันจัดเตรียมอาหารไทยเมนูข้าวหมกไก่ และเครื่องอุปโภคบริโภคต่าง ๆ ไปมอบให้แก่องค์กร Restos du Coeur เพื่อแจกให้แก่คนไร้บ้าน คนยากจน และผู้ด้อยโอกาส ซึ่งมีทั้งคนเบลเยียมและผู้พลัดถิ่นที่เข้ามารับประทานอาหารและรับของใช้ที่องค์กรประมาณ 250 คนต่อวัน

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

การประชุมคณะกรรมการบริหารทีมประเทศไทย
ประจำกรุงบรัสเซลส์ ครั้งที่ 4/2567

เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2567 นายภิสวรรค์รัฐ นิลพันธ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) รักษา
ราชการแทนอัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) และนางสาวณัฐพร โพธิ์ยอด เลขานุการเอก (ฝ่ายศุลกากร) เข้าร่วม
การประชุมคณะกรรมการบริหารทีมประเทศไทยประจำกรุงบรัสเซลส์ ครั้งที่ 4/2567 โดยมีนางกาญจนา ภัทรโชค
เอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ เป็นประธาน

ที่ประชุมได้รับทราบพัฒนาการสำคัญเรื่องผลการเลือกตั้งในเบลเยียมและผลการเลือกตั้งสภายุโรป
เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2567 และนัยสำคัญด้านนโยบายต่อประเทศไทย พร้อมทั้งได้หารือแผนงานและกิจกรรม
เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-เบลเยียม ไทย-ลักเซมเบิร์ก และไทย-สหภาพยุโรป ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การค้า
การลงทุน และการส่งเสริมอาหารไทย

ในการนี้ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) ได้รายงานเกี่ยวกับแผนปฏิรูป WCO ให้มีความทันสมัย
(WCO Modernization Plan) ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญในการประชุมคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร (WCO
Council Sessions) ครั้งที่ 143/144 ที่จะจัดขึ้นในช่วงปลายเดือนมิถุนายนนี้

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

การเข้าพบหารือกับผู้บริหาร บริษัทเจริญโคคภัณฑ์อาหารยุโรป (CPF Europe)

เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2567 นายภิสวรรค์รัฐ นิลพันธ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) รักษาการแทนอัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) เข้าพบหารือกับผู้บริหารบริษัทเจริญโคคภัณฑ์อาหารยุโรป (CPF Europe) ร่วมกับคณะที่นำโดยนางกาญจนา ภัทรโชค เอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ ได้พบหารือกับนาย De-Yi Shih ประธานบริษัทเจริญโคคภัณฑ์อาหารยุโรป (CPF Europe) และคณะผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานของบริษัท CPF Europe เมือง Waterloo ราชอาณาจักรเบลเยียม

ในการนี้ เอกอัครราชทูตและทีมงานได้แลกเปลี่ยนความเห็นกับผู้บริหารบริษัท เกี่ยวกับประสบการณ์การประกอบธุรกิจในเบลเยียม ซึ่งเน้นการนำเข้าสินค้าเกษตรโดยเฉพาะสัตว์ปีกแช่แข็งหรือต้มสุก และการผลิตอาหารประเภทพร้อมปรุงและพร้อมรับประทานเพื่อจำหน่ายแบบค้าปลีกและค้าส่งในซูเปอร์มาร์เก็ต และยังเป็นผู้จัดจำหน่ายอาหารพร้อมอุ่นรายการหลักให้กับสายการบินราคาประหยัดของยุโรปเพื่อผู้โดยสารรับประทานบนเครื่องบินด้วย

ทั้งสองฝ่ายยังได้หารือเกี่ยวกับแผนการขยายธุรกิจของ CPF ในเบลเยียม และได้แลกเปลี่ยนมุมมองเกี่ยวกับการเจรจาข้อตกลงการค้าเสรีไทย-อียู ทั้งนี้ เครือเจริญโคคภัณฑ์เริ่มการลงทุนในเบลเยียมเมื่อปี พ.ศ. 2522 โดยบริษัท CPF Europe ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2545

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

อธิบดีกรมศุลกากร ตรวจเยี่ยม
สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2567 นายธีรชัย อัตนวานิชย์ อธิบดี ตรวจเยี่ยมและให้กำลังใจข้าราชการและเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ ในโอกาสเดินทางมาเข้าร่วมประชุมคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากรขององค์การศุลกากรโลก (WCO Council Session) ครั้งที่ 43/144 ณ สำนักงานใหญ่องค์การศุลกากรโลก กรุงบรัสเซลส์ ราชอาณาจักรเบลเยียม

ในการนี้ นายภิสวรรค์รัฐ นิลพันธ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) รักษาราชการแทนอัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) และนางสาวณัฐพร โพธิ์ยอด เลขานุการเอก (ฝ่ายศุลกากร) ให้การต้อนรับและบรรยายสรุปภาพรวมการปฏิบัติงาน โดยอธิบดีได้ลงนามในสมุดเยี่ยมมา ณ โอกาสนี้ด้วย

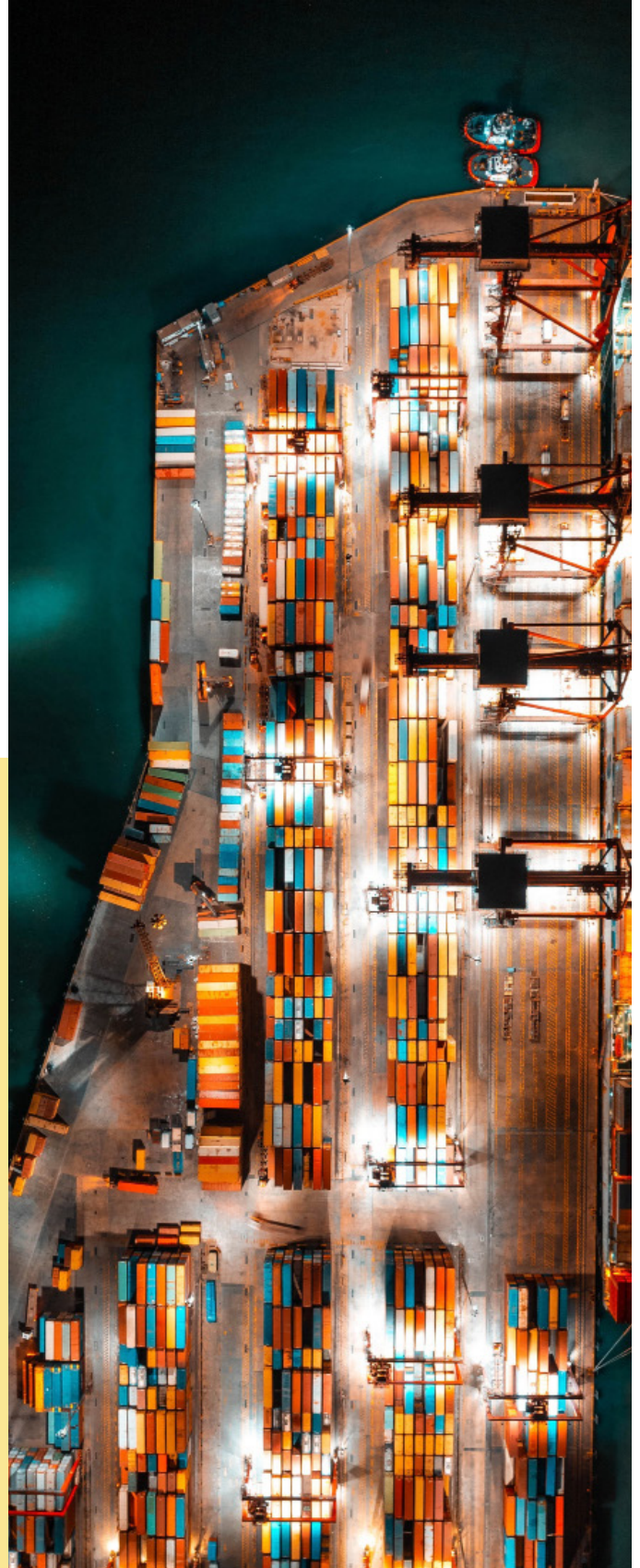
CPMU NEWS

Customs Policy Monitoring Unit

Office of Customs Affairs
Royal Thai Embassy Brussels

Drève du Rembucher 89
1170 Brussels, Belgium
Tel. +32 2 660 57 59

Email: thaicustoms@thaicustoms.be
<http://brussels.customs.go.th>

© Tom Fisk, Pexels